

SPOR EĞİTİMİ ALMA VE KİLO DÜŞMEDE ÖĞRENCİLERİN NEDENSEL YÜKLEMELERİ

Feyzullah KOCA* Osman İMAMOĞLU** M Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL**

* Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

**OMÜ Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Araştırmanın amacı, Spor eğitimi alma ve kilo düşme durumunda öğrencilerin başarı ve başarısızlıklarına yaptıkları nedensel yüklemelerin boyutlarını tespit etmektir. Çalışmada Spor Bilimler Fakültesinden 124 erkek, 91'i kadın olmak üzere 215 kişinin doldurduğu nedensellik anketi değerlendirilmiştir. İstatistiksel işlemlerde t-test, tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri kullanılmıştır.

Cinsiyet değişkeni, takım ve ferdi spor yapma durumuna göre spor eğitimi alan öğrencilerin nedensellik odağı, kişisel kontrol ve kişisel istikrarlılık boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmadı ($p>0,05$). Cinsiyete göre dışsal kontrol boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Gelir durumuna göre kişisel kontrol ve istikrarlılık boyutunda ise önemli farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Her zaman kilo düşenlerin nedensellik odağı, dışsal kontrol, kişisel kontrol ve istikrarlılık boyutunda bazen kilo düşenler ve kilo düşmeyenlere göre daha düşük puan almaları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$ ve $p<0,001$).

Sonuç: Spor eğitimi alan öğrencilerin başarıya yapılan yüklemelerde nedensellik odağı boyutunda daha içsel, kişisel kontrol boyutu açısından kişinin kendi tarafından kontrol edilebilen, istikrar açısından nedenin değişmeyen/daimi ve dışsal kontrol açısından ise genellikle dışardan kontrol edilemez olduğunu söyleyebiliriz. Yine devamlı kilo düşen sporcuların kontrol edilebilirliği azalmaktadır. Spor eğitimi alan ve almayan öğrencilerin bu yüklemeleri yaparken nasıl düşündükleri ve neleri dikkate aldıkları öğrenci penceresinden daha ayrıntılı incelenmelidir.

Anahtar kelimeler: Spor, Nedensel boyutlar Ölçeği II, Kilo düşme

KAYNAKLAR

1. **Berkovich BE, Eliakim A, Nemet D, Stark AH & Sinai T., (2016).** Rapid weight loss among adolescents participating in competitive judo. *Int J Sport Nutr Exerc Metab* 26(3): 27684.
2. **Brito, C. J., Roas, A. F., Brito, I. S. S., Marins, J. C. B., Córdova, C., & Franchini, E., (2012).** Methods of body mass reduction by combat sport athletes. *Int J Sport Nutr Exerc Metab*, 22(2), 89-97.
3. **Can, B., (2005).** An Analysis of Elementary School Teachers' Causal Attributions Related to
4. Self-Identified Success and Failure, Boğaziçi Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
5. **Cox R H., (1998).** Sport Psychology: Concept and Applications. 4th Ed., Boston: McGraw-Hill,
6. Çebikkurt F.,(2011).Üniversiteli Hentbolcuların Mükemmeliyetçilik ve Kaygı Düzeyleri İle Başarı Hedefleri ve Müsabaka Sonuçlarına Yaptıkları Yükleme Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Doktora tezi
7. **Feshbach, S., Wegner, B., (1991).** Personality (3. Baskı). A.B.D.: D. C. Heath and Company.
8. **Franchini, E., Brito, C. J., & Artioli, G. G., (2012).** Weight loss in combat sports: physiological, psychological and performance effects. *Journal of the International Society of Sports Nutrition*, 9(1), 1.
9. **Hall, C. J., & Lane, A. M., (2001).** Effects of rapid weight loss on mood and performance among amateur boxers. *British journal of sports medicine*, 35(6), 390-395.
10. İmamoğlu, O., Çoknaz, H., Gölünük, S., Yamaner, F.,(2008); Bayan Elit Judo ve Güreşçilerde Kilo Düşme Davranışları, 10. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Bolu
11. İmamoğlu O, Ağaoğlu S, Eker H.,(2010). Değişik illerde beden eğitimi ve spor bölümünde okuyan öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının incelenmesi. *Beden eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(4),sh.1-12
12. **Kazemi M, Rahman A, De Ciantis M., (2011).**Weight cycling in adolescent Taekwondo athletes. *J Can Chiropr Assoc.* 55:318–324.
13. **Koçyiğit M.,(2011).** Üniversite Öğrencilerinin Nedensel Yüklemeleri Ve Öğrenme Stilleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi
14. **Nokelağnen, P., Tęrrę, K., Merentę-Vęlgmękę, H. L., (2007).** Investigating the

15. Influence of Attribution Styles on the Development of Mathematical Talent. *Gifted*
16. *Child Quarterly* (51) 1, 64-81
17. **Roberts G C.,(1984)**. Achievement motivation in children's sport. In: Nicholls J. Ed. *Advances in Achievement Motivation*, Greenwich, CT: JAI.
18. **Stipek, D. J., (1988)**. *Motivation to Learn From Theory to Practice*. Allyn and Bacon.
19. **Taşkıran, A.,(2010)**. Exploring EFL Students' Causal Attributions of Perceived Success and Failure in Language Learning Process. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi),
20. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
21. **Volpe N, Levin R.,(1998)**. Attributional style, dreaming and depression. *Personality and Individual Differences*, 25: 1051-1061.
22. **Yapıcı, Ş., Yapıcı, M.,(2010)**. Eğitim Psikolojisi (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık
23. **Yapıcı Ş., Koçyiğit M.,(2012)**. Üniversite Öğrencilerinin Nedensel Yüklemeleri, *International Journal of Social Science*, Volume 5, Issue 2, p. 349-368.
24. <http://deryaozcelik.com/kilo-vermenin-psikolojik-yonu/>